

5183.02.0695

Regeringen
Klimat- och näringslivsdepartementet

E-post: kn.registrator@regeringskansliet.se

Stockholm den 11 juli 2023

ANSÖKAN OM TILLSTÅND ENLIGT LAGEN OM SVERIGE EKONOMISKA ZON M.FL. FÖR DEN HAVSBASERADE VINDKRAFTPARKEN VÄSTVIND

Sökande: West Wind Offshore AB, 559318-3907, c/o Eolus Vind AB, Box 95, 281 21
Hässleholm

Ombud: Advokaten Björn Hellman samt biträdande juristerna Nils Karlsson Green och
Emma Söderlind Advokatfirman Åberg & Co AB, box 16 295, 103 25 Stockholm, tfn: 08-696
95 85/070-770 77 82, e-post: bjorn.hellman@adv-aberger.se, nils.k.green@adv-aberger.se och
emma.soderlind@adv-aberger.se

SAKEN

Ansökan om tillstånd enligt lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon m.fl. för
uppförande, drift och avveckling av Västvind vindkraftpark i Västerhavet, inom Sveriges
ekonomiska zon samt tillstånd till utläggande och bibehållande av internkabelnät

1 YRKANDEN

1. West Wind Offshore AB (nedan även ”**bolaget**”) yrkar att regeringen ska meddela
tillstånd enligt lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon för uppförande,
drift och avveckling av en vindkraftpark med högst 30 vindkraftverk inom den
svenska ekonomiska zonen, och förutsatt att det inte uppförs fler än totalt 50
vindkraftverk inom hela projektområdet, med en maximal totalhöjd om 320 meter
över havsnivån med tillhörande transformatorstationer, fundament och
sammanhängande anläggningar, i Norra Kattegatt och Skagerack i den norra delen
av Västerhavet inom ett område som framgår i **bilaga A** (område A).

2. Bolaget yrkar vidare att regeringen meddelar tillstånd enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln till utläggande och bibehållande av de undervattenskablar inom i **bilaga A** markerade områden (område A och B) som krävs för Västvind vindkraftpark.

3. Bolaget begär också att regeringen
 - a. bestämmer att de anläggningsåtgärder som krävs för verksamheten ska vara utförda senast 15 år från dagen för tillståndsbeslutet och att tillståndet förfaller för de delar av verksamheten som inte har utförts vid denna tidpunkt,
 - b. bestämmer att tillståndet ska gälla i 45 år från den dag bolaget anmäler till tillsynsmyndigheten att vindkraftparken eller del därav tagits i drift,
 - c. för anläggningarna med stöd av lagen om Sveriges ekonomiska zon föreskriver en säkerhetszon om 50 meter runt respektive fundament för vindkraftverk och en säkerhetszon om 50 meter runt fundament för transformatorstation inom vilka obehöriga inte får vistas,
 - d. meddelar villkor enligt förslag nedan, samt
 - e. godkänner den till ansökan bifogade miljökonsekvensbeskrivningen i **bilaga C**.

2 FÖRSLAG TILL VILLKOR

Bolaget föreslår att det föreskrivs följande villkor för tillståndet.

Allmänt villkor

1. Om inget annat framgår av föreskrivna villkor ska verksamheten utformas och bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget uppgivit i tillståndsansökan och i övrigt åtagit sig i ärendet.

Närmare placering av vindkraftverken

2. Den närmare placeringen av vindkraftverken inom vindkraftparken ska ske efter samråd med Försvarmakten.

Pålning

3. Pålning ska inledas med s.k. mjuk uppstart, varefter styrkan i hammarslagen successivt ska trappas upp till full styrka, s.k. *ramp up*. Varaktigheten av *ramp up*-perioden får inte vara kortare än 30 minuter. Vid tillfälliga uppehåll i pålningsarbete behöver *ramp up* inte tillämpas om uppehållet varat kortare än 30 minuter.
4. Den genomsnittliga slagfrekvensen får inte överstiga 15 pulser/min under *ramp up*-perioden eller 30 pulser/min under pålningsarbetet.

Information om arbetenas påbörjande, fortskridande och avslutande

5. Bolaget ska minst tre (3) månader, eller den kortare tid som respektive myndighet medger, innan anläggningsarbetena för vindkraftparken eller innan nedläggning av internkabelnätet påbörjas informera Försvarets radioanstalt, Försvarmakten, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Sjöfartsverket och Transportstyrelsen om detta.

Myndigheterna ska därefter informeras om arbetenas fortskridande samt när arbetena avslutas. Formerna för hur och med vilken periodicitet informationen ska lämnas under anläggningsskedet ska redovisas i kontrollprogrammet.

Sjöfart

6. Bolaget ska senast fyra (4) veckor innan anläggningsarbeten avses påbörjas samråda med Sjöfartsverket och Transportstyrelsen om de åtgärder som krävs till skydd mot störningar för sjöfarten. Bolaget ska i skälig utsträckning bekosta eventuella skyddsåtgärder.
7. I samband med att anläggningsåtgärder vidtas ska verksamhetsutövaren följa de anvisningar som lämnas av Sjöfartsverket så att fartygstrafiken till och från projektområdet inte äventyrar passerande fartygs säkerhet.
8. Under anläggningsskedet ska det aktuella arbetsområdet övervakas av bolaget i syfte att minska risken för att fartyg navigerar fel.

Hindersmarkering och hindersinformation

9. Vindkraftverken ska förses med hindermarkering i enlighet med vid den tidpunkten gällande föreskrifter. Senast 30 dagar innan respektive vindkraftverk avses resas ska uppgifter om slutlig position och höjd lämnas till Sjöfartsverket och Transportstyrelsen. Vidare ska en flyghinderanmälan enligt luftfartsförordningen (2010:770) lämnas in till Försvarmakten. Hindersbelysning ska så långt som möjligt synkroniseras inom anläggningen för att undvika störningar i omgivningen.

Kulturmiljö och marinarkeologi

10. En skyddszon om 80 meter ska hållas till de sex fartygslämningar av *klass 1 tydligt vrak* och de tre fartygslämningar av *klass 2 troligt vrak* som har identifierats inom projektområdet och som enligt länsstyrelsen Västra Götalands meddelande den 26 maj 2023 i ärende 431-28633-2022 har följande ID: 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11.

Fåglar

11. Berörda vindkraftverk ska driftregleras genom att vingarna hålls stillastående eller med rotor ställd i idlat läge vid stort antal migrerande rovfåglar över vindkraftverken när det samtidigt finns en förhöjd risk för fågelkollisioner vid vindkraftverken.

Oexploderad ammunition

12. Vid eventuellt behov av röjning av minor eller annan oexploderad ammunition ska samråd ske med Försvarmakten, Kustbevakningen och Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Bolaget ska tillsammans med dessa myndigheter ta fram lämpliga skyddsåtgärder för att undvika eller reducera tänkbar påverkan på fisk, sjöfågel och marina däggdjur.

Kemikalier och avfall

13. Utrustning för uppsamling av spill från olja och andra kemikalier från vindkraftverk och transformatorer ska finnas. Både fast och flytande avfall ska tas om hand, sorteras, förvaras och transporteras till land för omhändertagande.

Beredskaps- och räddningsplan

14. Innan anläggningsarbetena påbörjas ska en beredskaps- och räddningsplan utarbetas efter samråd med Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Sjöfartsverket och Kustbevakningen. Planen ska bl.a. omfatta uppgifter om insatser för sjöräddning, bärgning och räddning av eventuella skadade, skydd av miljön vid eventuella oljeutsläpp och bärgning av eventuella skadade fartyg. Planen ska även redovisa ansvarsfördelning, tillgängliga räddningsresurser och bogserbåtskapacitet i områdets närhet. Beredskaps- och räddningsplanen ska vid behov följas upp, utvärderas och förbättras.

Kontrollprogram

15. Kontrollprogram för verksamheten ska finnas för anläggningsskedet, driftskedet och avvecklingsskedet. Av kontrollprogrammet ska det framgå hur kontroll av verksamheten ska ske, med angivande av mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod.

Förslag till kontrollprogram ska lämnas till Länsstyrelsen i Västra Götalands län senast tre (3) månader, eller den kortare tid som länsstyrelsen medger, innan respektive skede inleds. Kontrollprogrammet kan samordnas med eventuella övriga kontrollprogram för verksamheten.

Avveckling

16. Vid avveckling av verksamheten ska åtgärder för återställning vidtas. En avvecklingsplan ska tas fram av bolaget och ges in till tillsynsmyndigheten senast ett (1) år innan vindkraftverken avses tas ur bruk permanent och elproduktion inte längre bedrivs. Verksamheten ska anses som nedlagd om verksamhet för elproduktion inte har bedrivits under en sammanhängande tid om tre år.

Tillsynsmyndigheten får besluta i vilken omfattning anläggningar för vindkraftparken inklusive installationer på havsbotten ska tas bort och vilka övriga åtgärder som krävs

för återställning.

Ekonomisk säkerhet

Bolaget ska hos tillsynsmyndigheten ställa säkerhet för kostnaderna för återställningsåtgärder samt för kostnaderna för eventuell nödvändig sjömätning i samband med en nedläggning av verksamheten. Säkerheten, som ska ställas senast när anläggningsarbetena påbörjas, ska uppgå till 6 mSEK per uppfört vindkraftverk i 2023 års prisnivå. Tillsynsmyndigheten får besluta att sätta ner beloppet så att det svarar mot vid var tid gällande kostnader för återställning och eventuell nödvändig sjömätning.

Delegationer

D1. Tillsynsmyndigheten får besluta om undantag från verksamhetsbegränsningen enligt villkor 11 till skydd för migrerande rovfåglar om det visar sig att driftreglering inte kan anses motiverat med hänsyn till nyttan av dessa skyddsåtgärder jämfört med kostnaden.

Tillsynsmyndighet

Bolaget föreslår att länsstyrelsens i Västra Götalands län, i samråd med Kustbevakningen, ska utses att utöva tillsyn över verksamheten.

3 BAKGRUND OCH SYFTE MED ANSÖKAN

Den aktuella ansökan avser en tillståndsprövning enligt lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon (LSEZ) och lagen (1966:314) om kontinentalsockeln (KSL) av Västvind vindkraftpark, som avses uppföras i svenska territorialhavet och Sveriges ekonomiska zon ca 20 km nordväst om Göteborg och ca 15 km väster om skärgården i Kungälv och Öckerö kommuner.

Den västsvenska regionen är en mycket viktig del av svenskt näringsliv och här finns många betydelsefulla industrier. Fram till 2030 förväntas elbehovet i regionen öka markant samtidigt som Västra Götalands län har tagit sig an ambitiösa regionala klimatmål om att vara oberoende av fossil energi år 2030.

Västvind vindkraftpark kan komma att ge ett tillskott på ca 4–4,5 TWh förnybar el per år till det västsvenska elnätet. Detta går att jämföra med elanvändningen i Göteborgs kommun och Västra Götalands län som under 2019 rapporterades till 4,2 TWh respektive 18,4 TWh. Västra Götaland är den region med överlägset störst antal anställda inom industrin i landet.¹ Enligt prognoser från Energimyndigheten är det industrin som står för en överväldigande majoritet av tillkommande elbehov fram till 2035.² Västra Götalands elbehov beräknas att öka till följd av den gröna omställningen och innebära att ytterligare 15 TWh lokal produktion behöver tillkomma före 2030, inte minst på grund av att den lokala petrokemin och fordonsindustrin ställer om. Vindkraftparken kan därmed få en betydande roll för realiseringen av framtida industrietableringar, forsknings- och utvecklingsverksamhet samt elektrifiering av samhället. Elen från vindkraftparken kan levereras till anslutningspunkter på land i exempelvis Göteborgs eller Stenungsunds kommuner vilket möjliggör direktleverans, med små förluster, av lokalproducerad förnybar el till industrier och verksamheter i Västsverige.

I sammanhanget får bolaget framhålla kriget i Ukraina och Rysslands agerande på energimarknaden vilket bland annat har lett till ny EU-lagstiftning som syftar till att underlätta och påskynda utbyggnaden av förnybar energi i medlemsstaterna. Av skälen till förordning (EU) 2022/2577 som trädde i kraft vid årsskiftet 2022/2023 framgår bland annat följande.

Minskningen av ryska naturgasleveranser hotar försörjningstryggheten i unionen och medlemsstaterna. Användningen av gasleveranser som vapen och Rysslands manipulation av marknaderna har genom störningar i gasflödena lett till kraftigt stigande energipriser i unionen vilket inte bara äventyrar unionens ekonomi utan också allvarligt hotar försörjningstryggheten. En snabb utbyggnad av förnybara energikällor kan bidra till att begränsa den rådande energikrisens effekter genom att utgöra ett försvar mot Rysslands åtgärder. Förnybar energi kan i hög grad bidra till att motverka Rysslands användning av energi som vapen genom stärkt försörjningstrygghet i unionen, minskad volatilitet på marknaden och sänkta energipriser.

¹ Statistiska centralbyrån, SCB.

² Myndighetsgemensam uppföljning av samhällets elektrifiering, Energimyndigheten 2023:02.

Det är mot den bakgrunden ytterst angeläget att öka den nationella och regionala elproduktionen.

4 OM SÖKANDEN OCH DESS ÄGARE

Projektbolaget West Wind Offshore AB ägs till 95 % av Eolus Vind AB (publ) (Eolus) och av Göteborgs Hamn AB till 5 %.

Eolus är en drivande aktör i omställningen till förnybar elproduktion och har sedan starten 1990 utvecklats till en av Nordens ledande vindkraftsprojektörer. Eolus huvudsakliga verksamhet omfattar projektering och etablering av anläggningar för förnybar energi och energilagring. Hittills har Eolus medverkat vid uppförandet av mer än 738 vindkraftverk. Utöver detta har Eolus pågående etableringar i Sverige, Norge och USA som omfattar 476 MW. Sammanlagt har Eolus etablerat cirka 13 % av den vindkraft som byggts i Sverige.

Eolus bedriver för närvarande verksamhet inom sol, lagring, landbaserad och havsbaserad vind i Norden, Baltikum, Polen och USA och är engagerat i projektutveckling av ett antal havsbaserade vindkraftsprojekt inom flera av dessa länder. I takt med att etableringskostnaderna för havsbaserad vindkraft sjunker siktar Eolus på att vara en del av värdekedjan i detta segment genom utveckling av attraktiva projekt. Eolus har bland annat varit involverat i utvecklingen och tillståndsansökan för Blekinge Offshore i Hanöbukten.

Utöver projektering och etablering har Eolus också en driftorganisation med kontrakt för att förvalta över 1 400 MW åt kunder.

Göteborgs Hamn är Skandinaviens största hamn, grundad för mer än 400 år sedan. 70 % av Skandinaviens industri och befolkning finns inom ett avstånd av 50 mil från hamnen. I det området rymmer de tre huvudstäderna Oslo, Köpenhamn och Stockholm. Totalt passerar nära 30 % av Sveriges utrikeshandel via Göteborgs hamn.

Göteborgs Hamns ambition är att leda den gröna omställningen av sjöfarten, med ambitionen om att i framtiden vara en energihub och ett grönt centrum för tillverkning av vätgas och e-

bränslen till sjöfart. Tillgång till grön el kommer att vara helt avgörande för hamnens utveckling och konkurrenskraft.

5 ORIENTERING

5.1 Ansökans omfattning m.m.

Den planerade vindkraftsparken är belägen inom dels Sveriges ekonomiska zon, dels territorialhavet inom Öckerös och Kungälv's kommuner. Förevarande ansökan till regeringen avser den del av vindkraftsparken som är belägen inom den svenska ekonomiska zonen samt interkabelnätet i både den ekonomiska zonen och territorialhavet och för vilken regeringen är tillståndsmyndighet.

Ansökan avser således tillstånd enligt lagen om Sveriges ekonomiska zon till uppförande, drift och avveckling av Västvind vindkraftspark jämte tillhörande anläggningar (transformatorstation, internt elnät m.m.) inom den svenska ekonomiska zonen. Ansökan innehåller de uppgifter som krävs enligt 6 och 6 a §§ LSEZ samt miljöbalken.

Ansökan omfattar därutöver även tillstånd enligt KSL till att utlägga och bibehålla internkabelnätet inom hela vindkraftsparken. Detta område omfattar således *både* svensk ekonomisk zon och territorialhavet.

Bolaget ansöker samtidigt som aktuell ansökan även om tillstånd enligt miljöbalken för uppförande, drift och avveckling av den del av vindkraftsparken som är belägen inom territorialhavet. Den ansökan har idag getts in till mark- och miljödomstolen.

För att så långt som möjligt möjliggöra en prövning av vindkraftsparkens samlade miljöpåverkan har en gemensam miljökonsekvensbeskrivning tagits fram för de båda ansökningarna.

För att bl.a. underlätta de respektive tillståndsmyndigheternas handläggning av ansökningarna och bedömningen av hela parkens miljöpåverkan samt för att i så stor utsträckning som möjligt, och i enlighet med miljöbalkens syfte, undvika en dubbelprövning och

dubbelreglering anser bolaget att prövningarna enligt miljöbalken och LSEZ samt KSL så långt som möjligt ska samordnas och att regeringen därför jämlikt 17 kap. miljöbalken bör förbehålla sig prövningen av tillåtligheten även av den del av verksamheten som omfattas av den ansökan om tillstånd enligt miljöbalken som idag ingetts till mark- och miljödomstolen. Det nu sagda gör sig än starkare gällande mot bakgrund av att hela den hittillsvarande specifika miljöbedömningen utgått från projektområdet, vilket är beläget i såväl ekonomisk zon som territorialvattnet.

En närmare beskrivning av den ansökta verksamheten, såväl under anläggande som under drift, beskrivs i en av bolaget upprättad teknisk beskrivning, **bilaga B**. Miljökonsekvenser, försiktighetsåtgärder, m.m. presenteras i en miljökonsekvensbeskrivning, **bilaga C**. Expertrapporter m.m., som utgör grund för miljökonsekvensbedömningen, återfinns i **bilagorna C-1 till bilaga C-17**.

5.2 Andra prövningar m.m.

För genomförandet av en havsbaserad vindkraftpark aktualiseras ett antal tillstånd och beslut. Nedläggande och bibehållande av exportkablar kräver tillstånd och koncession enligt KSL och ellagen (1997:857). Bolaget kommer nu att fortsätta arbetet med framtagande av dessa tillstånd. Förevarande ansökan omfattar således inte nedläggning av exportkablar från anläggningen till land. Verksamheten beskrivs emellertid som följdverksamhet i miljökonsekvensbeskrivningen.

I sammanhanget kan nämnas att bolaget har kommit långt i projekteringen av anläggningen och har redan erhållit tillstånd att undersöka kontinentalsockeln inom både projektområdet och områdena för exportkablar enligt 3 § KSL (SGU:s beslut den 9 december 2022 dnr 324-1721/2022).

Något separat Natura 2000-tillstånd krävs inte eftersom området inte är beläget inom eller i närheten av något Natura 2000-område. Ingen påverkan på Natura 2000-område riskerar således att uppkomma.

6 LOKALISERING OCH VERKSAMHETSBESKRIVNING

6.1 Lokalisering

Västvind vindkraftpark planeras i det svenska territorialhavet och Sveriges ekonomiska zon ca 20 km nordväst om Göteborg och ca 15 km väster om skärgården i Kungälv och Öckerö kommuner. Området är cirka 130 km² stort. För karta över området och koordinater, se **bilaga A**.

De alternativa utredningskorridorerna för exportkablar löper från området för vindkraftparken och angör land vid Tjörn, respektive Hisingen i Göteborg. Som framgår ovan omfattar förevarande ansökan dock inte tillstånd till exportkablarna eller deras anläggande och en annan anslutningsväg kan bli aktuell.

Vindkraftparken ingår i havsplaneområdet Utsjöområde nordost Skagen, V331.

För Utsjöområde nordost Skagen, V331, anger havsplanen generell användning i hela området. Med generell användning avses att ingen särskild användning har företräde över någon annan.

6.2 Verksamhetsbeskrivning

En havsbaserad vindkraftpark består huvudsakligen av vindkraftverk, fundament, internkabelnät, transformatorstation, exportkablar samt landanslutning till stamnätet eller regionalt nät. Anslutningsledningen på land kommer att hanteras i ett separat tillståndsärende i enlighet med ellagen.

Teknikutvecklingen inom havsbaserad vindkraft går snabbt framåt och det är idag svårt att specificera exakt vilken teknik som kommer att vara tillgänglig och bäst lämpad för den planerade vindkraftparken vid tidpunkten för etableringen. För att ett tillstånd ska kunna möjliggöra användandet av bästa möjliga teknik bör därför en viss marginal i förhållande till nu högsta tillgängliga tekniska höjd tillåtas vad gäller vindkraftverkens totalhöjd.

Den slutliga placeringen av vindkraftverken, liksom typ av fundament, totalhöjd, kabeldragning samt exakt placering av transformatorstationer m.m. kommer att detaljprojekteras och beslutas efter det att tillstånd meddelats. Denna metodik ger flexibilitet och möjliggör användandet av bästa möjliga teknik. Metodiken är väletablerad för havsbaserad vindkraft (se t.ex. regeringens beslut den 15 maj 2023 i ärendena KN2023/01060 och KN2023) och är i linje med EU-kommissionens vägledning om utbyggnad av vindkraft (se EU-kommissionen, Vägledningsdokument om utbyggnad av vindkraft och EU:s naturvårdslagstiftning, 18 november 2020 C (2020) 7730 final, s. 104 f.).

I det följande beskrivs översiktligt anläggningens omfattning och utformning. För en mer detaljerad redovisning se den tekniska beskrivningen, **bilaga B**.

6.2.1 *Omfattning*

Projektområdet (både inom den svenska ekonomiska zonen och inom territorialvattnet) förväntas rymma maximalt 50 vindkraftverk med en totalhöjd på upp till 320 meter. Den definitiva fördelningen av verk inom den svenska ekonomiska zonen och territorialvattnet är inte slutligt bestämd utan avses optimeras vid detaljprojekteringen. Uppdelningen av antalet verk inom den svenska ekonomiska zonen respektive territorialvattnet kommer således att bestämmas i ett senare skede för att kunna utnyttja områdets resurser på bästa möjliga vis genom att optimera turbinlayouten och ta bäst hänsyn till områdets förutsättningar. Det totala antalet verk inom projektområdet kan dock aldrig överstiga totalt 50 vindkraftverk. Den hittillsvarande specifika miljöbedömningen har som ovan redovisats således utgått från uppförande av högst 50 vindkraftverk inom projektområdet. Installerad effekt förväntas kunna uppgå till ca 1 000 MW, vilket motsvarar en produktion om ca 4–4,5 TWh per år. Med hänsyn till teknikutvecklingen kan den faktiska effekten och produktionen bli högre.

6.2.2 *Fundament*

Val av fundament baseras på flera olika faktorer som bl.a. vindkraftverkets dimensioner, vattendjup, bottenförhållanden, kostnader samt väder- och havsförhållanden. Innan slutligt val av fundamentstyp görs kommer detaljundersökningar att genomföras. För Västvind vindkraftpark bedöms bottenfixerade fundament som utgångspunkt vara den mest troliga

lösningen, men även flytande fundament kan bli aktuella beroende på vad som framkommer i kommande detaljundersökningar.

Vattendjupet inom vindkraftparken är ca 30–100 meter.

6.2.3 *Vindkraftverken*

Teknikutvecklingen avseende havsbaserade vindkraftverk förväntas fortsatt gå fort de kommande åren. I projekt med byggstart runt år 2025 upphandlas idag turbiner med en effekt på 15 MW och en totalhöjd om 260 meter. En tänkbar utveckling inom de närmaste tio åren är vindkraftverk med en effekt på mer än 20 MW och med totalhöjd om 320 meter.

6.2.4 *Elnät, transformatorstation m.m.*

Elsystemet för en havsbaserad vindkraftpark består av ett internkabelnät, transformatorstation, exportkablar och en landtagningspunkt där exportkabeln övergår till landkabel för att sedan kopplas på region- eller stamnätet.

Det interna elnätet sammankopplar samtliga vindkraftverk i parken till en eller två havsbaserade transformatorstationer för att exportera den producerade elektriciteten till land. Storleken på kablarna för det interna kabelnätet dimensioneras utifrån antal vindkraftverk och dess kapacitet.

Det interna elnätet kopplas till den havsbaserade transformatorstationen där den producerade elektriciteten omvandlas till högre spänning. Som utgångspunkt bedöms två transformatorer i en station som är placerad i mitten av vindkraftparken vara trolig. Den slutliga placeringen av transformatorstationen kommer att avgöras av bland annat vindkraftverkens positioner, bottenförhållanden m.m.

Exportkablarna transporterar den producerade elektriciteten till anslutningspunkten på överliggande elnät. Exportkablarna består av havskablar som leds upp på land via en landtagningspunkt och vidare genom markförlagd kabel alternativt luftledning. Samrådet har omfattat alternativa utredningskorridorer för havskablar fram till landtagningspunkt och kommer hanteras i en separat tillståndsprocess. Två möjliga alternativa anslutningspunkter

har identifierats, vid Hisingen Göteborg alternativt i Stenungsund. Bolaget har kontinuerlig dialog med både transmissions- och regionnätägare.

6.2.5 *Tidplan*

Anläggandet av vindkraftparken förväntas påbörjas omkring år 2027, beroende på hur tillståndsprövningarna fortlöper. Anläggningsarbetena förväntas ta cirka tre år.

Vindkraftparken förväntas kunna tas i drift omkring 2028–2029.

6.2.6 *Drift*

Driften av en havsbaserad vindkraftpark övervakas på distans via en driftcentral. Regelbundet underhåll av vindkraftverken kommer att utföras och driftcentralen bör etableras lättillgängligt från den planerade vindkraftparken.

Vindkraftverkens förväntade livslängd är cirka 30–35 år. Med hänsyn till teknikutvecklingen kan emellertid livslängden bli längre för de vindkraftverk som slutligen uppförs.

6.2.7 *Avveckling*

Sedan vindkraftverken har nått slutet på sin livslängd kommer vindkraftparken att avvecklas genom att komponenterna monteras ned och hanteras i enlighet med vid den tidpunkten rådande lagstiftning. Kablar kan eventuellt lämnas begravda i havsbotten om miljökonsekvenserna anses vara mindre än om de hämtas upp från botten. Även delar av fundamenten kan komma att lämnas av samma anledning.

7 **MILJÖKONSEKVENSER**

7.1 **Övergripande sammanfattning av potentiell omgivningspåverkan**

I det följande redogörs översiktligt för bedömda miljökonsekvenser som förväntas uppstå under den planerade verksamhetens olika faser.

En utförlig redovisning av miljöeffekterna återfinns i miljökonsekvensbeskrivningen **bilaga C**.

Till grund för bedömningarna av verksamhetens påverkan ligger ett omfattande underlag som bland annat utgörs av inventeringar och undersökningar av marina naturvärden, fågel, fladdermöss och fisk. Analyser har gjorts av bland annat landskapsbild och kulturmiljö samt modelleringar och utredningar avseende förekomst av naturtyper, sedimentspridning och ljudutbredning.

Konsekvensbedömningen tar i beaktande de skyddsåtgärder och försiktighetsmått som kommer att iakttas för verksamheten i syfte att undvika eller minimera påverkan på omgivningen. Samtliga bedömningar är gjorda utifrån ett s.k. worst case-scenario, dvs. den bedömda miljöpåverkan är gjord utifrån konservativa antaganden där den totala påverkan från verksamheten och konsekvenserna inte kan bli större än den bedömda.

7.2 Marina naturvärden

Påverkansbedömningen på marina naturvärden görs för anläggning, drift och avveckling av vindkraftparken. Påverkansfaktorer som ingår är fysisk påverkan, grumling och sedimentpålagring, miljögifter, förlust av habitat, främmande arter, tillkommande habitat, elektromagnetiska fält, hinderbelysning och indirekta effekter.

Sammanfattningsvis bedöms konsekvenserna för naturvärden under såväl anläggningsfas som driftsfas och avveckling som obetydliga till mycket små, med något undantag, se miljökonsekvensbeskrivningen, avsnitt 10.2.2.

7.3 Fisk och kräftdjur

Under anläggningsfasen bedöms den största konsekvensen uppkomma till följd av buller och grumling. Konsekvensen av anläggningsbuller bedöms emellertid ändå som endast liten. Även konsekvensen av grumling bedöms som liten.

Under driftfasen kan en ökning av fisk i närhet till vindkraftverken förväntas till följd av rev- och skyddseffekter. Konsekvensen bedöms som positiv–mycket liten.

7.4 Marina däggdjur

Påverkan på marina däggdjur är främst kopplat till undervattensljud som uppkommer under anläggningskedet.

För att ingen skadlig påverkan ska uppkomma för marina däggdjur vid eventuell pålning kommer bolaget, som framgår av miljökonsekvensbeskrivningen, att vidta sådana skyddsåtgärder, t.ex. dubbel bubbelgardin, som medför att bullernivåerna från pålningen inte kan medföra skada på marina däggdjur.

Under driftfasen förväntas påverkan på marina däggdjur vara obetydlig. Under avvecklingsfasen kan undervattensljud förekomma, men nivåerna bedöms vara betydligt mer begränsade än under anläggningsfasen.

7.5 Fåglar

Sammanfattningsvis bedöms kollisionriskerna för småfåglar som obetydliga, för migrerande rovfåglar som obetydliga med föreslagna skyddsåtgärder samt för sjöfåglar som obefintliga.

7.6 Fladdermöss

Bolaget har ingående utrett den eventuella förekomsten av fladdermöss inom projektområdet. Utredningarna visar att det inte finns några tecken på att fladdermöss migrerar mellan Sverige och Danmark så långt norrut som över norra Kattegatt och södra Skagerrak.

Områdets värde för fladdermöss bedöms därför vara obetydligt och verksamhetens effekter bedöms bli obetydliga. Därmed behövs varken villkor eller skyddsåtgärder för fladdermöss.

Bolaget föreslår, trots att det inte finns några tecken på fladdermusaktivitet inom projektområdet, ändå att ett undersökningsprogram för vindkraftparkens eventuella påverkan

på eventuella vår- och höstmigrerande fladdermöss ska tas fram och hanteras inom ramen för kontrollprogrammet.

7.7 Kulturmiljövård, friluftsliv, landskapsbild

Pater Noster (fyranläggning), Marstrand (stads- och badortsmiljö), Hälsö-Burö (fiskeläge) och Styrso socken (kust- och skärgårdsmiljö) utgör riksintressen för kulturmiljö enligt 3 kap 6 § miljöbalken. Det närmaste riksintresset för kulturmiljövård är beläget cirka 11 kilometer från vindkraftsparken (Pater Noster). Den samlade bedömningen är att någon påtaglig skada på riksintressena för kulturmiljövård inte riskerar att uppkomma.

Södra Bohusläns kust och Göteborgs skärgård är de närmaste områdena som är utpekade som riksintressen för friluftslivet enligt 3 kap 6 § miljöbalken. Den samlade bedömningen är att någon påtaglig skada på riksintressena för friluftsliv inte riskerar att uppkomma.

Den genomförda landskapsbildsanalysen visar att vindkraftsparken kommer att få störst konsekvenser för den befintliga landskapsbilden i vissa delar av Öckerö skärgård samt yttersta delen av Skagen.

8 NOLLALTERNATIV

Nollalternativet utgörs av hur de rådande miljöförhållandena förväntas utveckla sig om verksamheten eller åtgärden inte påbörjas eller vidtas (6 kap. 35 § tredje punkten miljöbalken).

I detta fall innebär nollalternativet att området lämnas oförändrat. Det innebär vidare att de positiva konsekvenserna av vindkraftsparken uteblir vilka främst består av utebliven ökad förnybar elproduktion samt utebliven minskning av koldioxidutsläpp. Den el som produceras av vindkraftverk ersätter normalt importerad el producerad av kol- eller gaskraftverk vilket medför minskat koldioxidutsläpp.

Slutligen uteblir det försvar mot Rysslands agerande på energimarknaden som vindkraftsanläggningen skulle vara en del av (jfr. de ovan nämnda skälen till förordning (EU) 2022/2577).

9 MOTSTÅENDE INTRESSEN M.M.

9.1 Yrkesfiske

Projektområdet för Västvind vindkraftpark berör riksintresse för yrkesfisket enligt 3 kap 5 § miljöbalken.

Bolaget har initierat dialog med företrädare för yrkesfisket i syfte att söka möjliggöra samexistens mellan yrkesfisket och elproduktion under såväl anläggnings- som driftsfasen. Bolaget eftersträvar en fortsatt öppen och konstruktiv dialog med fiskeorganisationerna. Bolaget är berett att erbjuda vidtagande av såväl skäligen åtgärder som ekonomisk kompensation för den skada som den ansökta verksamheten föranleder för fiskenäringen. Den ekonomiska omfattningen av sådan skada på fisket har ännu inte kunnat kvantifieras men arbetet med att ta fram underlag för sådan skadereglering har påbörjats. Bolagets önskan är att det ska ske i samråd med fiskeorganisationerna.

Bolagets avsikt är sammanfattningsvis att fiske ska kunna fortgå inom vindkraftparken även när den är uppförd och att skadan på fisket ska kompenseras.

9.2 Sjöfart

Riksintresse för sjöfart enligt 3 kap 8 § miljöbalken finns utpekade runt om projektområdet, längs den norra och den sydvästra sidan ligger riksintresset i direkt anslutning till projektområdet.

Vid den slutliga projekteringen kommer hänsyn att tas till sjöfarten. Även om passerande fartyg sannolikt kommer att hålla ett visst avstånd till vindkraftverken kommer det även

fortsättningsvis att finnas utrymme för sjöfarten inom farlederna som angränsar till projektområdet.

9.3 Totalförsvaret

Försvarmakten har under samrådet uppgett att vindkraftparken skulle medföra påtaglig skada på riksintresse för totalförsvarets militära del och att myndigheten därför motsätter sig vindkraftsetableringen. Försvarmakten har inte redogjort för de närmare skälen utan hänvisar till försvarssekretess (15 kap. 2 § offentlighets och sekretesslagen).

I syfte att möjliggöra samexistens med Försvarmaktens eventuella verksamhet inom området på av lagstiftaren önskat vis (se t.ex. prop. 1997/98:45, del 2, s. 30) är bolaget givetvis villigt att exempelvis i skälig utsträckning bekosta förstärkning av Försvarmaktens radar eller annan utrustning om den riskerar att påverkas. Så länge Försvarmakten inte klargör vilka anpassningar som krävs kan bolaget emellertid dessvärre inte redovisa några särskilda åtaganden.

Bolaget uppmanar mot den bakgrunden regeringen att begära att Försvarmakten ska redovisa dels vilka försvarsintressen som påverkas av den planerade verksamheten, dels vilka åtgärder som myndigheten anser behöver vidtas för att verksamheterna ska kunna samexistera.

Det får slutligen understrykas att den nationella elproduktionen är av mycket stor försvarspolitisk betydelse, i synnerhet med hänsyn tagen till det pågående kriget i Ukraina och Rysslands agerande på energimarknaderna. I sammanhanget får bolaget åter framhålla vad kommissionen har uttalat i förordning (EU) 2022/2577 om vikten av att snabbt bygga ut förnybara energikällor, att detta kan bidra till att begränsa den rådande energikrisens effekter genom att utgöra ett försvar mot Rysslands åtgärder och att förnybar energi i hög grad kan bidra till att motverka Rysslands användning av energi som vapen genom stärkt försörjningstrygghet i unionen, minskad volatilitet på marknaden och sänkta energipriser.

9.4 Konkurrerande verksamheter

Projektområdet i den del som ligger inom Sveriges ekonomiska zon och som alltså ska prövas av regeringen, överlappar delvis med den planerade vindkraftparken Poseidon (regeringens diarienummer KN2023/00991) som för närvarande bereds av länsstyrelsen i Västra Götalands län.

10 MLJÖKVALITETSNORMER

Den ansökta verksamheten bedöms inte påverka möjligheten att nå fastställda miljö kvalitetsnormer, se miljökonsekvensbeskrivningen, **bilaga C**.

11 DE ALLMÄNNA HÄNSYNSREGLERNA I 2 KAP. MILJÖBALKEN

11.1 Kunskapskravet (2 kap. 2 § miljöbalken)

Som framgår ovan är Eolus projektets majoritetsägare och är ledande inom projektutveckling av storskaliga vindkraftsanläggningar. Inom Eolus finns omfattande kunskap och erfarenhet av etablering av vindkraft både på land och till havs. Specialistkunskaper som krävs för att utföra undersökningarna inhämtas även via miljökonsultföretag.

Kunskapskravet är således uppfyllt.

11.2 Försiktighetsprincipen och kravet på bästa möjliga teknik (2 kap. 3 § miljöbalken)

Teknikutvecklingen inom vindkraftsbranschen går mycket snabbt. För att säkerställa att verksamheten i sin helhet etableras med bästa möjliga teknik kommer slutligt val av utformning och installationsteknik i övrigt att ske efter genomförd detaljprojektering och inför byggnation.

Bolaget kommer att i enlighet med försiktighetsprincipen vidta de skyddsåtgärder och försiktighetsmått som krävs för att undvika påverkan på miljön. De villkor som har

föreslagits, tillsammans med vad bolaget i övrigt har åtagit sig i ansökningshandlingarna, ger uttryck för denna princip.

11.3 Produktvalsprincipen (2 kap. 4 § miljöbalken)

Produktvalsprincipen innebär att verksamhetsutövaren ska undvika att använda potentiellt miljö- och hälsoskadliga kemiska produkter eller varor som innehåller eller har behandlats med sådan kemisk produkt, om produkten eller varan kan bytas ut mot en mindre farlig sådan.

Bolaget kommer att planera och genomföra projektet med beaktande av denna princip.

11.4 Hushållningsprincipen (2 kap. 5 § miljöbalken)

Den ansökta verksamheten avser produktion av förnybar energi. Vindkraftparken kan bidra till Sveriges politiska målsättning om en helt fossilfri elproduktion år 2040. Verksamheten bidrar till en hållbar utveckling och lämplig hushållning av energiresurser. Bolaget kommer därtill att så långt som möjligt att begränsa resursutnyttjandet vid såväl anläggning, som drift och avvecklingsfaserna genom att söka minimera energianvändning, omhänderta och om möjligt återvinna avfall.

11.5 Lokaliseringsprincipen (2 kap. 6 § miljöbalken)

Bolaget har utrett olika områden för etablering av havsbaserad vindkraft varvid det aktuella området har identifierats som mycket väl lämpat. Förutsättningarna inom området är mycket gynnsamma för etablering av en havsbaserad vindkraftpark.

Huvudanledningen till valet av en geografisk lokalisering i elprisområde SE3 är att tillföra elproduktion till södra Sverige. Inte minst de senaste vintrarna har visat att det föreligger särskilt trängande behov av att öka både produktion och kapaciteten i nätet i den delen av landet.

Det specifika området Västerhavet lämpar sig väl för havsbaserad vindkraft till följd av dess goda vindförhållanden. Resultatet från lokaliseringsutredningen identifierade fyra alternativa

lokaliseringar för havsbaserad vindkraft i Västerhavet, varvid området som omfattas av ansökan bedömdes vara bäst lämpat.

För en utförlig redovisning av lokaliseringsalternativ, se miljökonsekvensbeskrivningen.

Bolaget anser sammanfattningsvis att verksamheten innebär ett iakttagande av miljöbalkens hänsynsregler.

12 INTERNKABELNÄTET

För utläggande av undervattenskablar på kontinentalsockeln krävs tillstånd enligt KSL.

Som framgår ovan sammankopplar det interna elnätet samtliga vindkraftverk i parken till en eller två havsbaserade transformatorstationer för att därifrån kunna exportera den producerade elektriciteten till land. Storleken på kablarna för det interna kabelnätet dimensioneras utifrån antal vindkraftverk och dess kapacitet.

Den närmare utformningen på nätet och ledningarnas placering är i nuläget inte slutligt bestämt utan beror på den slutliga utformningen och placeringen av vindkraftverken.

Kablarna avses förläggas cirka 1–2 meter ner i havsbotten. Metoderna för förläggning redovisas i den tekniska beskrivningen och miljökonsekvensbeskrivningen.

13 RISKER OCH SÄKERHET

Förutom föreslagna skyddsåtgärder/projektanpassningar föreslår bolaget flera sedvanliga villkor för att säkerställa säker sjöfart och luftfart, om samråd och hindermarkering, m.m. För att ytterligare trygga säkerheten för sjöfarten hemställer bolaget även att regeringen föreskriver en säkerhetszon om 50 meter kring respektive fundament för vindkraftverk och fundament för transformatorstation i enlighet med 7 § LSEZ.

Under anläggningsfasen upprättas vanligtvis en 500 meters säkerhetszon runt vindkraftsparken för att skydda anläggningen, personalen och tredje part. Säkerhetszonen kommer att märkas med tillfälliga markeringar och hinderbelysning enligt gällande bestämmelser. Den slutliga utformningen av säkerhetszonerna och hindermarkeringarna kommer att tas fram i samråd med relevanta myndigheter.

En initial kartläggning av förekomst av oexploderad ammunition (UXO) har gjorts i samband med bottenundersökningarna. En fullständig UXO-utredning har ännu inte utförts men kommer att göras under detaljprojekteringen. Om UXO påträffas kommer det att hanteras i samråd med relevanta aktörer.

14 TID FÖR ANLÄGGNINGSÅTGÄRDERNA

Uppförande av en havsbaserad vindkraftpark är ett omfattande och komplext projekt. Omfattande detaljprojektering, upphandlingar och avancerade anläggningsarbeten till havs kommer utföras. Tiden inom vilken anläggningsarbetena ska vara färdiga måste reflektera detta och att tidsplanen kan komma att förskjutas till följd av oförutsedda händelser.

Bolaget bedömer att anläggningsarbetena som krävs för verksamheten kan utföras inom 15 år från dagen för tillståndsbeslutet. Det får i sammanhanget framhållas att även om själva anläggningsarbetena endast förväntas ta cirka tre år föregås dessa av detaljprojektering och upphandlingar vilka kan ta flera år och drabbas av oförutsedda förseningar.

15 TILLSTÅNDETS GILTIGHETSTID

Som framgår ovan är vindkraftverkens förväntade livslängd i nuläget cirka 30–35 år. Teknikutvecklingen går emellertid som framförts ovan mycket fort. För att utnyttja resurserna på bästa sätt bör tillståndet därför ta höjd för att livslängden på anläggningen kan bli längre.

Tillståndet bör därför gälla i 45 år från den dag bolaget anmäler till tillsynsmyndigheten att vindkraftparken eller del därav tagits i drift.

16 STÄLLANDE AV SÄKERHET OCH SÖKANDENS TEKNISKA OCH EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Bolaget kommer inför anläggandet att ställa säkerhet för kostnaderna för rivning och andra återställningsåtgärder i samband med en nedläggning av verksamheten.

Som framgår ovan är sökanden ett dotterbolag till Eolus Vind AB (publ) som har omfattande erfarenhet av projektering, uppförande och förvaltning av vindkraft i både Sverige och utomlands. Eolus har cirka 120 anställda och en omsättning om cirka 2,5 miljarder kronor. Sökanden har därmed mycket goda tekniska och ekonomiska förutsättningar att genomföra projektet.

17 KONTROLL AV VERKSAMHETEN

Bolaget kommer att kontrollera verksamheten enligt tillämpliga bestämmelser om egenkontroll. För verksamheten kommer ett kontrollprogram att upprättas.

18 SAMRÅD

Ansökan har föregåtts av ett samrådsförfarande enligt 6 kap. miljöbalken.

En samrådsredogörelse har upprättats, se **bilaga D**. Vad som framkommit vid samrådet har beaktats vid utformningen av projektet, upprättandet av miljökonsekvensbeskrivningen samt denna ansökan.

19 HANDLÄGGNING

Som framgår ovan anser bolaget att regeringen ska pröva tillåtligheten av båda bolagets ansökningar, d.v.s. både den som rör tillstånd inom Sveriges ekonomiska zon enligt lagen om Sveriges ekonomiska zon och den som rör tillstånd enligt miljöbalken till verksamhet inom territorialhavet (som idag ingetts till domstolen). Ett sådant förfarande är förenligt med utgångspunkten enligt miljöbalken som är att för verksamheter med miljömässiga, tekniska och geografiska samband som bedrivs av samma verksamhetsutövare det ska ske en samlad prövning av verksamhetens totala miljöpåverkan (se prop. 1997/98:45 s. 168 ff.). På så vis

främjas en ändamålsenlig prövning av hela den sökta verksamheten samtidigt som dubbelprövning och dubbelreglering undviks.

Behörighetshandlingar bifogas.

Som ovan

Björn Hellman

Nils Karlsson Green

Emma Söderlind

BILAGOR

Bilaga A Översigtskarta projektområde

Bilaga B Teknisk beskrivning

Bilaga C Miljökonsekvensbeskrivning

Bilaga D Samrådsredogörelse

Bilaga E Rådighetsbeslut